

Stichting Behoud Monumenten Brabant

Adres Markt 9 4931 BR Geertruidenberg telefoon 0162-511833 fax 0162-510788 e-mail info@monumentenhuisbrabant.nl

ROP

RESTAURATIE
OPLEIDINGSPROJECTEN

Leren met je handen - Het nieuwe ambacht

Jaarverslag ROP-ZUID 2017

Inhoudsopgave

- 1. Inleiding**
- 2. Doelstellingen, taken en structuur ROP**
- 3. Organisatie ROP-Zuid**
- 4. Kernactiviteiten ROP-Zuid in 2017**
- 5. Resultaten ROP-Zuid in 2017**
- 6. Financiële verantwoording ROP-Zuid 2017**

1. Inleiding

Monumenten bepalen de sfeer en het karakter van een stad of dorp. Ze zijn onderdeel van ons cultureel erfgoed en worden daarom bewaard en gerestaureerd. Goede restauratie vereist gespecialiseerd vakmanschap. Het voortbestaan van onze monumenten hangt in belangrijke mate af van goed opgeleide en enthousiaste restauratievaklieden. Ook uit economisch oogpunt is het belangrijk dat er voldoende gekwalificeerde vaklieden zijn. Herbestemming van (cultuurhistorisch waardevol) erfgoed is immers een belangrijke maatschappelijke opgave. Daarnaast zijn monumenten uit toeristisch oogpunt van grote betekenis.

Dat vraagt om voldoende instroom en doorstroming van nieuwe vakmensen in de restauratiesector. Juist dat aspect baart grote zorgen. Zoals was te verwachten heeft de herziening van de kwalificatiestructuur in het MBO in 2016 heel slecht uitgedaan voor de restauratie-leerlingen niveau 3. Het heeft er toe geleid dat deze opleiding helemaal is komen te vervallen. Voor een ROC is het aanbieden van een restauratieopleiding op niveau 3 namelijk pas interessant, als er zo'n 20 leerlingen zijn. Dit uit financiële overwegingen. Daarnaast zijn er andere problemen die spelen, zoals:

- het aantal leerlingen dat belangstelling heeft voor de restauratiesector is (te) beperkt, hetgeen verband houdt met het weinig positieve imago van werken in de bouw- en restauratiesector;
- de geografische spreiding van de leerlingen is (te) groot;
- de subsidietoekenning voor restauratieprojecten is grillig, waardoor het lang duurt voordat projecten in de steigers komen en er vervolgens "gaten vallen" in het restauratieopleidingstraject. Ook zit er veel schommeling in de subsidiegelden voor restauratieprojecten, waardoor het een voortdurend hollen en dan weer stilstaan is in het restauratiewereldje. Dat komt de beeldvorming van de sector evenmin ten goede.

Al deze zaken beïnvloeden de instroom en doorstroming van restauratieleerlingen in negatieve zin.

Om de situatie te verbeteren zal er structureel anders moeten worden ingestoken. Duidelijk is immers dat het huidige reguliere onderwijsaanbod voor de restauratieopleidingen tekort schiet. Er zullen echt nieuwe wegen moeten worden bewandeld, waarbij veel meer dan voorheen leerlingen in de praktijk – dus op het bouwproject zelf – worden opgeleid. Van de oude opleidingsstructuur meester–gezel–leerling kan letterlijk worden geleerd. Het heeft bewezen dat het (op)leidt tot echte vakmensen. Maar ambachtelijk werk kan ook worden benut voor innovatie. Daar moet letterlijk en figuurlijk veel meer werk van worden gemaakt.

ROP-Zuid heeft het afgelopen jaar geprobeerd om de opgebouwde infrastructuur en het netwerk zo veel mogelijk overeind te houden. Als er geen restauratieopleiding meer is waar leerlingen een diploma kunnen halen, wordt het heel moeilijk om jongeren geïnteresseerd te krijgen nog te kiezen voor het restauratievakgebied. Door allround leerlingen een opleidings- of stageplek te geven op een restauratieproject is "het vuur" brandende gehouden en is het zelfs gelukt om naar een aantal jongeren toe de "restauratievonk" over te doen slaan. Zij zijn in dienst gekomen van restauratiebedrijven en kunnen zich daar verder ontwikkelen als restauratievakman.

Dat is tegelijkertijd ook de kracht van ROP, namelijk de sterke verbinding met de regio en het makelen en schakelen. De ROP-coördinatoren hebben nauwe contacten met restauratiebedrijven, opleidingsbedrijven en ROC's, overheden, subsidiegevers, monumentenorganisaties, opdrachtgevers e.a. Zij hebben veel kennis van de ontwikkelingen binnen het monumentenveld, van de werkvloer tot op beleidsniveau. De recente aanbeveling van het Interprovinciaal Overleg (IPO) aan de minister van OCW om de ROP's te blijven ondersteunen¹⁾ verwijst naar de betekenis van het ROP.

Geertruidenberg, 10 april 2018

*Harrie Maas,
algeheel coördinator ROP-Zuid*

1) *Brief IPO d.d. 6 december 2017: 'Aanbevelingen en inzet provincies voor een toekomstbestendig erfgoedbeleid'*

2. Doelstellingen, taken en structuur ROP

Zowel de instroom als de doorstroming van restauratieleerlingen is al jaren zorgelijk. Daarom is in 2005 vanuit de bouwsector, het ministerie van OCW en het IPO het Restauratie Opleidingsproject (ROP) opgericht.

Voor 2017 zijn de gemaakte afspraken voor de financiering van het ROP door het O&O-fonds in de Bouwnijverheid, het ministerie van OCW en provinciebesturen van Noord-Brabant en Limburg gecontinueerd.

Doelstellingen

Het doel van het ROP is:

- het op peil houden van het nodige aantal vaklieden in de restauratie, waaronder timmerlieden, metselaars, dakdekkers, schilders en de gespecialiseerde aannemerij, ten behoeve van het herstel en de instandhouding van monumentale gebouwen;
- het in stand houden, ontwikkelen, stimuleren en mede uitvoeren van opleidingen in de restauratie teneinde het vakmanschap in de restauratiesector te behouden en de kwaliteit van de vaklieden te versterken;
- het in kaart brengen van de behoefte aan vaklieden in de restauratie in relatie tot de ontwikkeling van de restauratiemarkt teneinde zo vraag en aanbod op elkaar te kunnen afstemmen;
- het initiëren, ontwikkelen en in stand houden van een netwerk gericht op:
 - het bevorderen van leerlingbouwplaatsen in de restauratie- en herbestemmingssector;
 - het bevorderen van de instroom (niveau 2) en doorstroming van restauratieleerlingen;
 - een kwalitatieve uitvoering van restauratie- en herbestemmingsprojecten door gekwalificeerde bedrijven met inzet van gekwalificeerde leermeesters;
- het uitwisselen van kennis en kunde op het gebied van de restauratieopleidingen.

Taken

ROP richt zich op vier kerntaken:

- het creëren van leer-werkplaatsen voor leerlingen in de restauratie;
- het interesseren van leerlingen voor een opleiding in de restauratie;
- het koppelen van leerlingen aan de leer-werkplaatsen;
- het volgen van leerlingen op de werkplek en het wegnemen van belemmeringen tijdens de opleiding.

Structuur

Gekozen is voor een ROP-structuur per regio. Voor Noord-Brabant en Limburg heeft dit een uitwerking gekregen in de totstandkoming van het ROP – Zuid-Nederland (ROP-Zuid), waarbij Stichting Behoud Monumenten Brabant als centrale projectcoördinator optreedt. Als zodanig is deze de eerst verantwoordelijke voor het welslagen van het ROP in de regio Zuid. Als centrale projectcoördinator draagt de stichting niet alleen zorg voor de inhoudelijke kant van het ROP, maar ook subsidieaanvragen en de financiële verantwoordingsplicht lopen via Stichting Behoud Monumenten Brabant.

De regionale ROP's worden ondersteund door een landelijke directeur. Per 1 januari 2013 is Sascha Baggerman in deze functie werkzaam.

Om het ROP op landelijk niveau een eigen gezicht te kunnen geven en zich meer te kunnen profileren is in december 2009 de Vereniging ROP-Nederland opgericht. Deze zorgt ook voor landelijke afstemmingsbijeenkomsten voor de ROP-coördinatoren en voor onderlinge kennisuitwisseling. Vanuit ROP-Zuid maakt Wim Raaphorst, voorzitter van Stichting Behoud Monumenten Brabant, deel uit van het bestuur van de Vereniging ROP-Nederland.

3. Organisatie ROP-Zuid

Voor de realisering van het ROP in Noord-Brabant en Limburg is door Stichting Behoud Monumenten Brabant een coördinator aangesteld in de persoon van Sandra van Trijffel. Daarnaast hebben in 2017 Anne-Marie Visser en Martijn de Jong van Stichting Behoud Monumenten Brabant 2017 ondersteunende werkzaamheden verricht, alsook is een beroep gedaan op een extern bureau. De beleidsmatige en bestuurlijke werkzaamheden zijn uitgevoerd door Harrie Maas. Daarnaast verricht hij acquisitie voor het ROP en wordt hij ingeschakeld voor specifieke ROP-werkzaamheden.

Stuurgroep ROP-Zuid

Betrokkenheid van de verschillende partijen (provincie, gemeenten, restauratiebedrijven, beroepsonderwijs) is belangrijk voor het ROP. Daarom is de Stuurgroep ROP-Zuid in het leven geroepen, waarin zijn vertegenwoordigd:

- Stichting Behoud Monumenten Brabant: Yvonne Schram (voorzitter)
- Bouwend Nederland: Karin Oomen
- Bouwmensen Limburg: René Mobergs
- Restauratiebedrijf: Inge Lemmens (Bouwbedrijf Lemmens)
- Restauratiebedrijf: Roel Maas (Nico de Bont)
- ROP-Zuid: Sandra van Trijffel
- ROP-Zuid: Harrie Maas

De provincie Noord-Brabant (Stephan Tibosch) en de provincie Limburg (Peter Vleugels) zijn agenda-lid.

De stuurgroep adviseert, doet aanbevelingen, begeleidt, promoot, opent deuren en biedt ingangen. Daarnaast fungeert de stuurgroep als klankbord voor de ROP-coördinatoren. In 2017 is de Stuurgroep eenmaal bijeengekomen.

Landelijk ROP-coördinatorenoverleg

Tijdens de vergaderingen wordt ingegaan op zaken waar de coördinatoren in hun dagelijkse activiteiten tegenaan lopen, alsook worden landelijke ontwikkelingen en knelpunten besproken. Doel van dit overleg is verder het uitwisselen van kennis en ervaringen. In 2017 heeft dit overleg viermaal plaatsgevonden.

ROP-erkenningformulier voor ROP-leerlingbouwplaats

Met het wegvallen van Fundeon heeft ROP-Zuid een eigen ROP-erkenningformulier ontwikkeld. De ervaringen hiermee zijn prima. In 2017 is deze werkwijze gecontinueerd.

4. Kernactiviteiten ROP-Zuid in 2017

De kerntaken van ROP-Zuid in 2017 waren:

- a) het creëren van leer-werkplaatsen voor leerlingen in de restauratie;
- b) het interesseren van leerlingen voor een opleiding in de restauratie, onder andere door het organiseren van gastlessen en excursies;
- c) het koppelen van leerlingen aan de leer-werkplaatsen op restauratie- en herbestemmingsprojecten;
- d) het volgen van leerlingen op de werkplek en het wegnemen van belemmeringen tijdens de opleiding;
- e) het in stand houden, verbreden en versterken van het ROP-netwerk.

A) Het creëren van leer-werkplaatsen voor leerlingen in de restauratie

Cruciaal voor het opleidingstraject is dat er voldoende ROP-leerlingbouwplaatsen zijn. Daarom is hier flink werk van gemaakt. Door het wegvallen van de restauratieopleidingen niveau 3 en de mogelijkheid om een diploma te halen is de aantrekkingskracht van de restauratiesector aanzienlijk verslechterd. Er zijn extra werkzaamheden verricht om de streefdoelen te halen. Begroot was 400 uur; uiteindelijk was in 2017 de ureninzet 518 uur.

1. *Acquisitie van ROP-restauratiebedrijven.*

Stelselmatig zijn bouwbedrijven benaderd die restauratiewerkzaamheden uitvoeren. Behalve de grote restauratiebedrijven die zijn aangesloten bij de Vakgroep Restauratie, is ook contact gelegd met kleinere bouwondernemingen. Verder is gewerkt aan verbreding van het ROP door aandacht te besteden aan de gespecialiseerde aannemerij, zoals dakdekkers en molenbouwers.

In 2017 hebben in Noord-Brabant 14 bedrijven deelgenomen aan het ROP (in 2016 was dat nog 10) en in Limburg 19 bedrijven (in 2016: 20).

2. *Acquisitie van ROP-restauratieprojecten*

De ROP-coördinator houdt bij welke restauratiewerken in Brabant en Limburg in voorbereiding zijn en in de aanbestedingsfase verkeren.

Met de provincies Brabant en Limburg heeft afstemming plaatsgevonden over de restauratie- en herbestemmingsprojecten die subsidie ontvangen. De eigenaren van deze objecten worden door de ROP-coördinator benaderd voor deelname aan het ROP. Het blijkt dat een flink aantal van hen niet reageert op de brieven die vanuit ROP-Zuid worden gestuurd om deel te nemen aan het ROP. Vervolgens worden deze eigenaren opnieuw aangeschreven. Hierna wordt er geen verdere actie ondernomen vanwege tijdgebrek. In Limburg hebben in 2017 uiteindelijk 33 eigenaren taal noch teken gegeven. Een hoog aantal! Reden om hier een nader beeld van te vormen. Het blijkt hier vooral te gaan om projecten die vallen onder de Monulisa-subsidieregeling (monumenten voor de openbare eredienst en molens) i.c. projecten waarvan het moeilijk is om daar leerlingen aan te koppelen

Desalniettemin was het aantal ROP-restauratieprojecten in Limburg het afgelopen jaar beduidend hoger dan in het voorgaande jaar, namelijk 36 in 2017 tegen 27 in

2016. In Noord-Brabant bleef het aantal nagenoeg gelijk, namelijk 22 tegen 20 het jaar daarvoor.

B) Het interesseren van leerlingen voor een opleiding in de restauratie

Voor het herstel en behoud van ons cultureel erfgoed moet er beschikt kunnen worden over vakbekwame restauratielieden. Daartoe moet er voldoende instroom van leerlingen zijn. Om dat te promoten en te stimuleren zijn verschillende activiteiten ontwikkeld.

De ureninzet voor deze activiteiten was 273,5 uur. Begroot was 300 uur. De afwijking is uit praktische overwegingen tot stand gekomen. Voor de acquisitie van opleidingsprojecten was namelijk een grotere inzet nodig.

1. Voorlichting aan jongeren

Door ROP-Zuid zijn ROC's en samenwerkingsverbanden bezocht. Daar is informatie verstrekt over restauratieprojecten en restauratieopleidingen. In Limburg is in 2017 opnieuw veel energie gestoken in het enthousiasmeren van jongeren voor decoratieschilderen en gespecialiseerde technieken. Daartoe is in januari 2017 in samenwerking met het Gilde College een speciale cursusbijeenkomst georganiseerd.

2. Promotionele activiteiten

Om het ROP te promoten en het draagvlak te verbreden is het Monumentenhuis Brabant ingeschakeld om gemeenten te informeren over het belang van vakmanschap en wat gemeenten kunnen doen om daar een bijdrage aan te leveren. Verder is de afspraak gemaakt dat het Monumentenhuis Brabant jaarverslagen en nieuwsbrieven van ROP-Zuid ook op zijn website plaatst.

Rop-Zuid heeft in 2016 eenmaal een eigen nieuwsbrief uitgegeven. Deze nieuwsbrieven zijn gericht op betrokkenen zoals monumentenambtenaren, restauratiebedrijven, woningcorporaties, erfgoedinstellingen etc. In deze nieuwsbrieven staan artikelen over de voortgang van lopende ROP-projecten en andere wetenswaardigheden over het ROP.

ROP-Zuid is aangesloten bij ROP-Nederland. Die heeft een landelijke ROP-website, met regionieuws van ROP-Zuid. Aan de landelijke website zijn meerdere malen bijdragen geleverd. Hetzelfde geldt voor de facebook-pagina.

Meest in het oog springende activiteit in 2017 was de deelname van ROP-Zuid aan het ErfgoedEvent op 5-6-7 april in 's-Hertogenbosch (vroeger de Restauratiebeurs geheten). Het netwerk van ROP-Zuid is hierover geïnformeerd met een prikkelende uitnodiging om naar de beurs te komen. Door aan de beurs speciale activiteiten te koppelen met deelname van verschillende standhouders kon een gevarieerd programma worden geboden. Dat bleek heel succesvol te zijn. Vele jongeren hebben de gezamenlijke stand van ROP-Zuid en Revivak bezocht en/of hebben deelgenomen aan de activiteiten.

3. Imagoverbetering bouw- en restauratieopleiding

In een samenwerkingsproject tussen ROP-Zuid, Revivak en RTL is een promotiefilm gemaakt om het restauratievakmanschap op een positieve manier onder de aandacht te brengen. Het filmpje is tweemaal op de tv door RTL uitgezonden. Ook is er een Youtube-film van gemaakt die breed via de social media is verspreid.

4. Pro-actieve en persoonlijke benadering

Met een aantal jongeren zijn persoonlijke gesprekken gevoerd om ze te interesseren voor het restauratievakgebied. Die persoonlijke benadering blijkt heel goed te werken. Door tijdgebrek kon dit echter maar beperkt worden opgepakt.

5. Organisatie van cursussen, gastlessen en excursies

Om leerlingen meer te interesseren in het restauratievakgebied en om ze bekend te maken met specifieke technieken en materialen die in het restauratievakgebied worden gebruikt, worden er cursussen, gastlessen en excursies georganiseerd. In 2017 is aangesloten bij het cursusaanbod van Revivak. De volgende activiteiten zijn georganiseerd:

- 16 januari 2017: gastles over decoratietechnieken in Roermond;
- 5 april: diverse cursusbijeenkomsten over verschillende aspecten van houtbewerking tijdens het ErfgoedEvent (restauratiebeurs) in 's-Hertogenbosch;
- 6-7 april: tweedaagse cursus met excursie over houtbewerking in Oss;
- 8-9 juni 2017: cursus en excursie over het bewerken van mergel en Kunradersteen in Geulhem;
- 28-29 november 2017: cursus en excursie over houtbewerking en het vervaardigen van liplassen te Slot Schaesberg.

Door het wegvallen van de restauratieopleiding niveau 3 is er een gat gevallen, met name in het opleiden en scholen van personen die het echte ambachtelijke werk maken. Dat heeft geleid tot bijzondere, particuliere initiatieven:

- Bouwbedrijf Balemans heeft – in samenwerking met het Nationaal Centrum voor Erfgoedopleidingen – voor al zijn personeel een intern scholingsproject opgezet waarbij ieder zijn eigen restauratieportfolio gaat ontwikkelen. Een mooie manier om werk te maken van kwaliteitsbevordering in de restauratiesector;
- Monumentenwerk Limburg heeft voor de eigen organisatie een traject in gang gezet om trede 3 te behalen op de Prestatieladder Socialer Ondernemen (PSO) in relatie tot het uitvoeren van restauratiewerkzaamheden;
- Vos Company onderzoekt de mogelijkheden om een eigen certificering voor restauratiewerkzaamheden niveau 3 te ontwikkelen.⁷

Rop-Zuid onderhoudt met al deze organisaties goede contacten. Vanuit zijn makel- en schakelfunctie is het van belang goed op de hoogte te blijven van ontwikkelingen in het “veld”.

C) Het koppelen van leerlingen aan de leer-werkplaatsen

Het streven is om een constant aanbod van restauratieprojecten te bewerkstelligen. Dat is de basis voor leren in de praktijk. Alleen dan kan de instroom van leerlingen daadwerkelijk worden gestimuleerd. Van wezenlijk belang hierbij is dat het ROP-netwerk wordt onderhouden en verder wordt ontwikkeld.

Uiteindelijk moeten al deze activiteiten leiden tot het koppelen van leerlingen aan de leer-werkplaatsen. Concreet gaat het dan om ROP-leerlingbouwplaatsen en het realiseren van opleidingsweken.

De ureninzet voor de activiteiten genoemd onder c) bedroeg in het afgelopen jaar 181 uur. De prognose was 200 uur.

1. *Het plaatsen van leerlingen op ROP-leerlingbouwplaatsen*

In 2017 zijn in Noord-Brabant 22 ROP-restauratieprojecten gerealiseerd, waarop 37 leerlingen zijn geplaatst. In Limburg waren er 36 ROP-restauratieprojecten met 81 geplaatste leerlingen en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. In vergelijking met Noord-Brabant zijn er in Limburg heel veel kleine projecten, uitgevoerd door veelal kleine bedrijven.

2. *Realisatie van opleidingsweken*

Zowel in Noord-Brabant als in Limburg is het aantal opleidingsweken gestegen. In Noord-Brabant 819 opleidingsweken tegen 742 in 2016; in Limburg bedroeg het aantal 913 tegen 667 het jaar daarvoor.

Wat opvalt is de verbreding. Waren het voor enkele jaren terug alleen nog maar timmerlieden en metselaars, nu zijn er natuursteenverwerkers, dak- en leidekkers, loodgieters, schilders en glazeniers bij het ROP betrokken... en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

3. *Het opstellen van kwartaaloverzichten*

Per kwartaal wordt een overzicht gemaakt van lopende ROP-restauratieprojecten met vermelding van leerlingaantallen en het aantal opleidingsweken, alsook worden de toekomstige ROP-restauratiewerken vermeld. Specifieke zaken die van belang zijn voor de instroom en doorstroming van leerlingen worden gesignaleerd.

Aan de hand van het kwartaaloverzicht wordt door de ROP-coördinator gerichte activiteiten ontwikkeld, bijvoorbeeld naar een ROC, de ROP-scholingscommissie, een bouwbedrijf, of anderszins.

4. *Kennisuitwisseling en deskundigheidsbevordering ROP-coördinatoren*

Om praktijkervaringen te delen, ontwikkelingen binnen de restauratieopleidingen te bediscussiëren, gezamenlijke activiteiten en initiatieven te ontwikkelen etc. zijn de ROP-coördinatoren in 2017 4x bijeengekomen.

D) *Het volgen van de leerling op de werkplek en het wegnemen van belemmeringen tijdens de opleiding*

Regelmatig vindt er overleg plaats over hoe het gaat met de leerlingen op ROP-restauratieprojecten. Daartoe bezoekt de ROP-coördinator het bouwproject, of vindt er anderszins afstemming plaats. In gesprekken met de leerling, leermeester en/of uitvoerder wordt de voortgang van de leerling besproken en wordt nagegaan of hij met het maken van zijn toetsen op schema zit. Als bepaalde toetsen op een project niet kunnen worden gemaakt, worden stappen ondernomen – bijvoorbeeld door de leerling tijdelijk op een ander project te plaatsen – zodat hij/zij die toetsen alsnog kan afleggen.

De ureninzet in 2017 was 145 uur. Het betreft de volgende activiteiten:

1. *Monitoring ROP-restauratieprojecten*

ROP-restauratieprojecten worden bezocht, dan wel vindt overleg plaats met gebruikmaking van moderne communicatiemiddelen.

2. Scholingscommissies

Allerlei andere zaken die betrekking hebben op de instroom van leerlingen, hoe ze zich ontwikkelen, eventuele knelpunten etc. worden besproken in de ROP-scholingscommissie. Om zo effectief mogelijk te werken wordt zo veel mogelijk “op afstand”, met gebruik van moderne communicatiemiddelen, het overleg gevoerd.

3. Bijeenkomsten voor leermeesters in de restauratie en ROC-docenten

Vanuit de gezamenlijke ROP-regio's wordt 1x per jaar een scholingsbijeenkomst voor leermeesters bij restauratiebedrijven en ROC-docenten georganiseerd. Op die bijeenkomsten worden ervaringen uitgewisseld en knelpunten vastgesteld en oplossingen bedacht. Doel ervan is het aanreiken van tips en suggesties, gericht op het koppelen van leerlingen aan de leer-werkplaatsen als ook om eventuele belemmeringen tijdens de opleiding weg te nemen. In 2017 was deze bijeenkomst gekoppeld aan het ErfgoedEvent (5-6-7 april) in 's-Hertogenbosch

E) Het in stand houden, verbreden en versterken van het ROP-netwerk

Het koppelen van leerlingen aan ROP-leerlingbouwplaatsen kan alleen plaatsvinden als het ROP-netwerk in stand blijft en wordt onderhouden (relatiebeheer). Er is als het ware een “bouwteam”, waarin de verschillende stakeholders (zoals de monumenteigenaar, het restauratiebedrijf, het samenwerkingsverband, ROC, overheden) zijn vertegenwoordigd en dat doelgericht en samen optrekt. ROP-Zuid vervult hierin een makel- en schakelfunctie.

Een goed ROP-netwerk is ook van belang om input te ontvangen, om projecten beter te kunnen monitoren, om ontwikkelingen te signaleren, om inspiratie te krijgen, om kansen beter te benutten.

De ureninzet in 2017 voor dit onderdeel was 111 uur. Begroot was 100 uur.

Voor ROP-Zuid biedt Revivak een heel belangrijke mogelijkheid om samenwerking te zoeken en die in de praktijk te brengen. De doelstellingen van Revivak liggen in het verlengde waar het ROP voor ijvert.

Ook naar andere organisaties toe wordt samenwerking en afstemming gezocht. Zeker in Limburg, waar heel veel initiatieven opbloeien, is het meer dan wenselijk dat partijen elkaar letterlijk en figuurlijk weten te vinden. Enkele van die initiatieven:

- Landgoed Slot Schaesberg, waar voor de komende 25 jaar als het ware een “campus” voor restauratie en leren in de praktijk wordt ontwikkeld mét verschillende opleidingsmogelijkheden (o.a. timmeren, smeedwerk, metselen, natuursteen). Naast de inzet van oude technieken en materialen, wil men er ook experimenteren en innoveren (project 'Schaesberg Slotlab 3D', waarbij een van de torenspitsen van het kasteel via 3D “in het echt” wordt geprint);
- Centrum voor Innovatief Vakmanschap in Beek. Dit is een samenwerking tussen onder meer Bouwmensen en de ROC's Leeuwenborgh, Gilde en Arcus. Een van de vier thema's voor de bebouwde omgeving is restauratie.
- Klooster Steyl met de “Ambachtsschool Nieuwe Steyl”. Men richt zich vooral op mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Aanvankelijk lag de focus op metselen en timmeren, maar met het aanhaken van VOS-Opleidingen

- (schilderen) is de scoop verbreed. Momenteel wordt ook onderzocht of er certificering kan plaatsvinden.
- Bouw- en restauratiebedrijven die zelf activiteiten ontwikkelen ten behoeve van voldoende instroom van vakbekwaam personeel en/of kwaliteitsbevordering (o.a. Dakdekkersbedrijf Verkoelen, Lemmens te Maastricht, Adriaens Molenbouw);
 - De oprichting van een particulier bedrijf (MonumentenWerk), gericht op de uitvoering van instandhoudings- en restauratiewerkzaamheden met inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt;
 - Monumentenwacht Limburg, die een erkenningsregeling met een lijst van gekwalificeerde bedrijven wil gaan ontwikkelen;
 - Openluchtmuseum Eynderhoof in Nederweert met diverse faciliteiten ten behoeve van kennisoverdracht op het gebied van erfgoed en vakmanschap.

De praktijk laat zien dat afzonderlijke belangen soms prevaleren boven het gemeenschappelijke. Het is daarom belangrijk dat er meer samenhang tussen al deze initiatieven komt en dat er beter wordt samengewerkt en afgestemd. Om dat te bevorderen heeft ROP-Zuid in 2017 het nodige voorwerk verricht om te komen tot een aanpak voor een structurele positionering van de restauratie-opleidingen. Dit zal in 2018 aan de provincie Limburg worden aangeboden.

ROP-Zuid heeft daarnaast activiteiten ontwikkeld om de mogelijkheden te verkennen voor grensoverschrijdende uitwisseling. In dat verband is in februari 2017 gesproken met een opleiding voor techniekonderwijs in Turnhout. Dat heeft helaas (nog) niet tot een vervolg geleid.

In december 2017 is een bezoek gebracht aan MBO Syntra Mosa-IC in Maaseik (Belgisch Limburg), waar ca. de helft van het aantal leerlingen afkomstig is uit Midden-Limburg. De afspraak is gemaakt dat tijdens een open dag in juni 2018 ROP-Zuid met een stand acte de présence zal geven.

Andere initiatieven en samenwerkingsverbanden van ROP-Zuid:

- met Bouwschool Breda, restauratiebedrijf Balemans en het Nationaal Centrum voor Erfgoedopleidingen is een project overeengekomen gericht op het ontwikkelen van een experimentele restauratieopleiding niveau 4 in Breda. In 2018 moet dit zijn beslag krijgen;
- met Monumentenwacht Noord-Brabant en Monumentenwacht Limburg zijn intentieovereenkomsten gesloten om de onderlinge samenwerking te gaan samenwerken.

5. Resultaten ROP-Zuid in 2017

Deelnemende ROP-restauratiedrijven in Noord-Brabant

Het aantal deelnemende bedrijven is in 2017 gestegen naar 14. Dat waren:

- Nico de Bont, Vught
- Aannemersbedrijf Cauwenborgh, Bergen op Zoom
- Bouwbedrijf L. van de Ven, Veghel
- Bouwbedrijf Van Dinther, Schaijk
- Oome Raamsdonk BV, Raamsdonksveer
- De Bonth van Hulten, Nieuwkuijk
- Heijmans Restauratie, Rosmalen
- Beijck Molenbouw, Afferden
- Walter Verhoeven Loodgieters- en leidekkersbedrijf, Nieuwkuijk
- Leo Scholten, Huissen
- Adriaens Molenbouw, Weert
- Bouwbedrijf J. Smits en Zn, Oirschot
- J. van de Plas Timmerwerken, Udenhout
- Bouwbedrijf Balemans, Breda

In 2016 was het aantal deelnemende bedrijven 10.

Deelnemende ROP-restauratiebedrijven in Limburg

In Limburg is het aantal deelnemende bedrijven 19, oftewel 1 minder dan in 2016.

Onderstaand het overzicht van de deelnemende bedrijven in 2017:

- Bouwbedrijf Coppens, Valkenburg aan de Geul
- Math Hofman VOF, Valkenburg
- Leerwerkbedrijf Rolduc, Kerkrade
- Wecoba Lei & Dakdekkersbedrijf, Roermond
- Laudy Bouw, Sittard
- BAM / Schakel & Schrale, Amsterdam
- Vos Company, Weert
- MonumentenWerk Limburg, Meerssen
- Stichting Slot Schaesberg, Schaesberg
- Bouwbedrijf Lemmens, Maastricht
- Mergelbouwsteen P. Kleijnen, Valkenburg
- Smeets-Verheggen Natuursteen, Maasbracht
- Van Heur Bouw & Onderhoud, Kelpen-Oler
- Koninklijke Woudenberg, Maastricht
- Schildersbedrijf Meures, Sittard
- Verkoelen Dakspecialisten, Weert
- Bouwbedrijf In 't Zandt, Lomm
- Graaf dakafwerking, Margraten
- IKL, Nieuwstadt

ROP-opleidingsweken

De opleidingsweken hebben betrekking op zowel niveau 2 als niveau 3 leerlingen. In Limburg is een forse stijging te zien; van 667 naar 913. Die stijging is in belangrijke

mate toe te schrijven naar de verbreding van de activiteiten, namelijk naar mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Ook in Brabant was er een stijging, maar minder spectaculair: van 742 naar 819. Enkele projecten van ROP-Brabant zijn buiten de provincie gelegen. Het betreft hier projecten waar Brabantse aannemers met Brabantse leerlingen werkzaam zijn.

Opleidingsweken	ROP-Limburg	ROP-Brabant	Totaal
2006	333	256 incl. 12 buiten Brabant	589
2007	414	401 incl. 127 buiten Brabant	815
2008	311	704 incl. 241 buiten Brabant	1015
2009	319	936 incl. 178 buiten Brabant	1255
2010	416	1057 incl. 133 buiten Brabant	1473
2011	558	1477 incl. 187 buiten Brabant	2035
2012	513	1111 incl. 423 buiten Brabant	1624
2013	385	656 incl. 400 buiten Brabant	1071
2014	730	793 incl. 310 buiten Brabant	1523
2015	532	1199 incl. 244 buiten Brabant	1731
2016	667	742 incl. 50 buiten Brabant	1409
2017	913	819 incl. 53 buiten Brabant	1732

Onderstaand het overzicht van de ROP-projecten met het aantal opleidingsweken voor ROP-Brabant en ROP-Limburg.

Overzicht Opleidingsweken en leerlingen Noord-Brabant 2017

<i>Aannemer</i>	<i>Project</i>	<i>Leerlingen niveau 2 en 3</i>	<i>Opleidings- Weken</i>
Nico de Bont	Eusebiuskerk, Arnhem	2	40
Nico de Bont	Varkensschuur kasteel Heeze	1	25
Nico de Bont	Paleis Noordeinde, Den Haag	1	13
Nico de Bont	Binnenhaven Den Bosch, Den Bosch	1	8
Oome	Dongecentrale, Geertruidenberg	1	20
Leo Scholten	Binnenschilderwerk kerk, Tilburg	1	20
Van de Ven	Casco restauratie kloosterkerk, St. Agatha	2	16
Beijk Molenbouwers	Molen de Volksvriend, Gemert	1	40
De Bonth van Hulten	Marienkroon, Nieuwkuijk	2	35
Van de Ven	Klooster St. Agatha, St. Agatha	2	8

Cauwenborgh	Vestingmuur Smitvest, Bergen op Zoom	6	130
Adriaens Molenbouw	Sint Antonius Abt, Valkenswaard	1	20
Cauwenborgh	Ravelijn, Bergen op Zoom	2	62
Van de Ven	Landgoed Haanwijk, Sint-Michielsgestel	2	60
Smits en Zn. / J v.d. Plas timmerwerken	woonhuizen en winkel Hinthamerstraat, Den Bosch	1	78
Van Dinther	Diverse projecten (o.a. Sint Jan De Doper, Waalwijk)	2	55
Walter Verhoeven	Restauratie dak kasteel, Berlicum	1	12
Nico de Bont	St. Jan, Den Bosch	1	27
Balemans	Reeptiend 50, Breda	2	55
Balemans	Diverse projecten Breda e.o.	4	85
J. van de Plas Timmerwerken, Udenhout	Hinthamerstraat 190, Den Bosch	1	10
Aantal bedrijven: 14	Aantal projecten: 22	leerlingen: 37	Opleidingsweken: 819

Overzicht Opleidingsweken en leerlingen Limburg 2017

<i>Aannemer</i>	<i>Project</i>	<i>Leerlingen niveau 2 en 3 + mensen met afstand tot de arbeidsmarkt</i>	<i>Opleidingsweken</i>
Koninklijke Woudenberg	Herstel Boerenhoeve, Schinveld	2	8
Bouwbedrijf Coppes	Hoeve Nieuw Erenstein, Kerkrade	6	145
Bouwbedrijf Coppes	Onderhoud St. Jan, Maastricht	1	2
Schildersbedrijf Meures	Schilderwerk H. Martinus, Geulle	1	2
Koninklijke Woudenberg	Restauratie Stadhuis, Maastricht	1	3
Koninklijke Woudenberg	Consolidatie en restauratie Vesting Hoge Fronten, Maastricht	2	24
Koninklijke Woudenberg	Consolidatie en restauratie Vestingmuur, Maastricht	1	2
Koninklijke Woudenberg	Consolidatie/ restauratie Fort Michiel, Venlo	1	18

Schakel & Schrale	Herstel en onderhoud Fort Koning Willem 1, Maastricht	2	15
Wecoba	H. Petrus en Paulus fase 1 en 2, Landgraaf	3	153
Lemmens	Hoeve Klinkenberg, Rothem Meerssen	7	104
Lemmens	Hoeve Moorveld, Geulle	8	64
Verkoelen	Sint Josefkerk, Kaalheide	1	3
Verkoelen	Sint Jozefkerk, Broekhem	1	2
Mergelbouw Kleijnen	Kasteel Genhoes, Genhoes	1	2
Mergelbouw Kleijnen	Diverse projecten Maastricht	1	6
Mergelbouw Kleijnen	Ruine, Valkenburg	1	2
Mergelbouw Kleijnen	Steilwanden fase 2, Valkenburg	1	2
Hofman	Kerk, Ospel	1	4
Hofman	Rolduc, Kerkrade	1	4
Van Heur	Kerk, Neer	1	5
Koninklijke Woudenberg	Kazematten, Maastricht	1	2
Mergelbouw Kleijnen	Kalkbrandoven, Walen	1	2
Landgoed Schaesberg	Kasteelruïne Schaesberg	8	166
MonumentenWerk Limburg	Hoeve Westrand, Maastricht	3	12
Monumentenwerk Limburg	Div. monumenten gemeente Maastricht (onderhoud)	3	12
Laudy	Kasteel Montfort	1	7
Laudy	Kasteel Wolfrath, Born	2	8
Vos Company	Klooster Steyl	6	48
Vos Company	Weert	2	16
Leerwerkbedrijf Rolduc	Rolduc, Kerkrade	1	6
Koninklijke Woudenberg	Reconstructie Sint-Martinusstr. - Hoekstraat, Tegelen	1	2
Bouwbedrijf In 't Zandt	Puddingfabriek Venlo	1	17
Smeets-Verheggen	Kasteel Vaeshartelt, Maastricht	1	3

IKL	Kalkbranderij Gulpen-Wittem	4	22
Graaf Dakafwerking	Kasteelhoeve Cortenbach, Voerendaal	2	20
Aantal bedrijven: 19	Aantal projecten: 36	Leerlingen + mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt: 81	Opleidingsweken: 913

Opleiden (binnen en buiten de reguliere onderwijsinstellingen)

Doordat er geen restauratieopleidingen op niveau 3 meer zijn, gaan bedrijven zelf op zoek om in de leemte te voorzien. De kweekvijver voor nieuwe vaklieden via het reguliere onderwijsaanbod is immers goeddeels drooggefallen. Steeds meer restauratiebedrijven kiezen er voor om jonge werknemers rechtstreeks in dienst te nemen en ze intern verder te op te leiden. Het gaat om enkele tientallen personen.

In gesprekken met deze restauratiebedrijven komt naar voren dat er nog wel een ondersteuningsbehoefte bestaat, zoals specifieke cursusbijeenkomsten – al dan niet gecombineerd met excursies – om het kennisniveau te verdiepen. Sommige bedrijven pakken dit zelf op. Zoals Bouwbedrijf Balemans uit Breda, die al zijn personeel in company heeft laten bijscholen.

Bedrijven die gebruik maken van personen met een afstand tot de arbeidsmarkt proberen vaak bekwame (oude) vaklieden aan zich te verbinden voor de overdracht van kennis en het intern opleiden van personeel.

Het merendeel van de reguliere leerlingen wordt via tussenkomst van Bouwmensen geplaatst. Het gaat hier om allround leerlingen die op restauratieprojecten stage lopen en/of een praktijkopleiding volgen.

Zoals uit het bovenstaande overzicht blijkt, is het ROP-Zuid gelukt om de doelgroep aanzienlijk te verbreden. Behalve timmerlieden en metselen gaat het om dakdekkers, loodbewerkers, natuursteenbewerkers, schilders, molenbouwers etc.

In Limburg heeft de verbreding nog op een andere manier gestalte gekregen, namelijk richting mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt (o.a. Landgoed Slot Schaesberg, MonumentenWerk Limburg, Vos Company).

De in het overzicht genoemde aantallen hebben betrekking op geplaatste leerlingen en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Sommigen hebben op meerdere projecten een stage- of praktijkopleiding gevolgd, zodat dit niet gelijk is aan het aantal unieke personen.

Het aantal afzonderlijke individuen dat in 2017 een opleiding in de restauratie heeft gevolgd is in Limburg om en nabij de 42; in Noord-Brabant gaat het om ca. 30 personen.

Leerlingen ROP-Zuid 2017			
	ROP-Zuid	Limburg	Brabant
Aantal geslaagde restauratieleerlingen timmeren en metselen niveau 3	8	3	5
Aantal restauratieleerlingen (timmeren en metselen) in opleiding	29	13	16
Aantal (restauratie)leerlingen 'Overige beroepen'; niveau 2-3	11	6	5
Aantal leerlingen timmeren en metselen; oriëntatie restauratie: niveau 2-3	46	22	24
Aantal leerlingen niveau 4	3	1	2
Aantal opleidingsweken totaal	1732	913	819

6. Begroting ROP – Zuid 2017

Voor de kosten van de inzet van personeel wordt een uurtarief gehanteerd van € 72,-. In deze kosten zijn meegenomen een aantal overhead- en andere algemene bedrijfskosten zoals huisvesting, telefoon, porti, kantormiddelen en vergaderkosten. De ureninzet wordt geadmistreerd door middel van een urenverantwoording.

De bijdrage vanuit het ministerie van OCW bedroeg in 2017 € 40.000,-. Van het O&O-fonds voor de Bouwnijverheid was de vaste subsidie € 20.000,-. Verder een bonus van € 1.000,- per geslaagde restauratieleerling niveau 3. In totaal zijn er acht leerlingen geslaagd met een restauratie-opleiding, zodat die bijdrage uitkomt op € 8.000,-. Het betreft hier de laatste groep van restauratieleerlingen van de oude opleidingsstructuur.

Van de provincies Noord-Brabant en Limburg is elk een bedrag ontvangen van € 22.000,-.

Accountantsbureau Witlox & van den Boomen heeft de financiële bescheiden van ROP-Zuid over 2017 gecontroleerd en daarover een subsidieverklaring afgegeven (zie bijlage).

Prognose vs. realisatie

De begroting voor 2017 gaat uit van een totaal aan subsidieontvangsten van € 112.000,-. De uitgaven over 2017 waren € 114.160,93. Het tekort van € 2.160,93 is aangevuld door Stichting Behoud Monumenten Brabant.

De extra uitgaven houden met name verband met de extra ureninzet voor het onderdeel "creëren opleidingsplaatsen voor leerlingen in de restauratie". De redenen om dit te doen zijn hiervoor beschreven. De meerwaarde ervan laat zich evenwel zien in de resultaten: zowel het aantal ROP-projecten als opleidingsweken is fors gestegen. Daarnaast zijn in Limburg extra uren besteed aan overleg met diverse partijen over ambachtsbevordering en vakmanschapsopleidingen.

Financieel overzicht ROP-Zuid 2017

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
UITGAVEN			
Ureninzet	518	400	538,5
A Het creëren van opleidingsplaatsen voor leerlingen in de restauratie			
• Acquisitie opleidingsprojecten			
B Het interesseren van leerlingen voor een opleiding in de restauratie	273,5	300	420
• Leerlingen werven / interesseren			
• Gastlessen en excursies			
• Het verzorgen van voorlichting en promotionele activiteiten	181	200	379,5
C Het koppelen van leerlingen aan leerwerkplaatsen			
• Activiteiten: onderhouden en ontwikkelen ROP-netwerk			
• Kennisuitwisseling en deskundigheidsbevordering ROP-coördinatoren en leermeesters			
D Het volgen van leerlingen op de werkplek	145	150	210
• Begeleiding leerlingen			
• Scholing / scholingscommissie			
• Opleiding / bijeenkomsten leermeester	111	100	
E Het in stand houden, verbreden en versterken van het ROP-netwerk			
• Monitoren, signaleren etc.			
• Afstemming Revivak			
Totaal uren	1228,5	1.150	1.593
uurtarief	€ 72	€ 72	€ 72
Bedrag	€ 88.452	€ 82.800	€ 95.480
Directe kosten	€ 3.780,25	€ 5.000	€ 4.564,15
- Algemene kosten, o.a.			
* KM-kosten			
* Verblijfskosten en andere algemene kosten (o.a. porto)			
* Kosten accountant			
- Interesseren leerlingen	€ 1.557,55	€ 2.200	€ 2.223,47
* ROP-nieuwsbrief			
* Inhuur externen			
* Kosten gastlessen en excursies			
- Overige kosten	€ -		€ 169,97
- Inschakeling externen	€ 6.971,13	€ 12.000	
- Bijdrage Vereniging ROP-Nederland	€ 13.400,00	€ 10.000	€ 12.600,00
Totaal	€ 26.810,91	€ 19.200	€ 25.440,72
TOTAAL UITGAVEN	€ 114.160,93	€ 112.000	€ 120.920,72

INKOMSTEN

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Vereniging ROP	€ 40.000,-	€ 40.000,-	€ 40.000,-
• SUBSIDIE OCW			
• O&O FONDS BOUWNIJVERHEID	€ 20.000	€ 20.000,-	€ 20.000,-
O&O FONDS BOUWNIJVERHEID: Bijdrage (€1.000) per geslaagde leerling	€ 8.000,-	€ 8.000,-	€ 13.000,-
PROVINCIE NOORD-BRABANT	€ 22.000,-	€ 22.000,-	€ 22.000,-
PROVINCIE LIMBURG	€ 22.000,-	€ 22.000,-	€ 22.000,-
BIJDRAGE TEKORT STICHTING BEHOUD MONUMENTEN BRABANT	€ 2.160,93		€ 3.920,72
TOTAAL INKOMSTEN	€ 114.160,93	€ 112.000,-	€ 120.920,72

De accountant van Stichting Behoud Monumenten Brabant heeft de financiële bescheiden van ROP-Zuid over het boekjaar gecontroleerd en heeft daarover een subsidieverklaring opgesteld.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: Opleidings- en Ontwikkelingsfonds voor de Bouwnijverheid

Ons oordeel

Wij hebben de bijgevoegde subsidieverantwoording van Stichting Behoud Monumenten Brabant te Geertruidenberg gecontroleerd.

Naar ons oordeel zijn de in de subsidieverantwoording opgenomen financiële overzichten per 16 maart 2018 van Stichting Behoud Monumenten Brabant in alle van materieel belang zijnde aspecten opgesteld in overeenstemming met de Leidraad Administratieve Voorwaarden van het O&O fonds voor de Bouwnijverheid en evt. aanvullende subsidievoorwaarden.

De financiële overzichten bestaat uit de subsidieverantwoording 2017 van ROP Zuid.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en de controlecriteria opgenomen in het controleprotocol binnen de Leidraad Administratieve Voorwaarden van het O&O fonds voor de Bouwnijverheid, versie 19 september 2013. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de financiële overzichten'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Behoud Monumenten Brabant zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA). Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Opdracht

Wij hebben bijgevoegde door ons gewaarmerkte subsidieverantwoording ingevolge de subsidie ROP van het Opleidings- en Ontwikkelingsfonds voor de Bouwnijverheid, zoals toebedeeld door de Vereniging ROP Nederland te Amersfoort aan Restauratie Opleidingsproject Zuid te Geertruidenberg, over 2017 gecontroleerd. De subsidieverantwoording is opgesteld voor de Vereniging ROP Nederland en het Opleidings- en Ontwikkelingsfonds voor de Bouwnijverheid met als doel Restauratie Opleidingsproject Zuid in staat te stellen te voldoen aan de Leidraad Administratieve Voorwaarden van het O&O fonds voor de Bouwnijverheid. Hierdoor is de subsidieverantwoording mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Witlox Van den Boomen
Accountants N.V.
Eindhovenseweg 126
Postbus 120
5580 AC Waalre

T +31 (0)40 – 221 58 05
F +31 (0)40 – 221 21 35
E Info@wvdb.nl
I www.wvdb.nl
KvK 17187876

Witlox Van den Boomen heeft
een strategische alliantie met
VDB Advocaten Notarissen.

Member of Moore Stephens
www.moorestephens.com

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de financiële overzichten

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de financiële overzichten in overeenstemming met de Leidraad Administratieve Voorwaarden van het O&O fonds voor de Bouwnijverheid en evt. aanvullende subsidievoorwaarden. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opstellen van de financiële overzichten mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude. Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de financiële overzichten

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze financiële overzichten nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Beperking in gebruik en verspreidingskring

De subsidieverantwoording is opgesteld voor de Vereniging ROP Nederland en het Opleidings- en Ontwikkelingsfonds voor de Bouwnijverheid met als doel Restauratie Opleidingsproject Zuid in staat te stellen te voldoen aan de Leidraad Administratieve Voorwaarden van het O&O fonds voor de Bouwnijverheid. Hierdoor is de subsidieverantwoording mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor Restauratie Opleidingsproject Zuid, Vereniging ROP Nederland en het Opleidings- en Ontwikkelingsfonds voor de Bouwnijverheid en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen.

Waalre, 16 maart 2018

Witlox Van den Boomen Accountants N.V.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

drs. P.1 Steenbakkers RA

Bijlage: subsidieverantwoording 2017 van Restauratie Opleidingsproject Zuid 2017

RESTAURATIE OPLEIDINGSPROJECTEN

Leren met je handen

Subsidieverantwoording 2017 van ROP Zuid	
Naam subsidieontvanger	Stichting Behoud Monumenten Brabant
Adres	Markt 9, 4931 BR
Vestigingsplaats	Geertruidenberg
Subsidie voor de uitvoering van	ROP-Zuid
Totaalbedrag *	€70.160,93
<i>De subsidie is besteed aan de doelen en activiteiten van het O&O-fonds zoals omschreven in artikel 3 van de statuten van het O&O-fonds. De specificatie van de subsidiebesteding is als volgt:</i>	
Statutair bestedingsdoel O&O-fonds	Bedrag
A-1 n.v.t.	€
A-2 Bevorderen van de kwaliteit, organisatie en uitvoering van de vak- en beroepsopleidingen in de bouwnijverheid	€23.472,00
A-3 Het bevorderen van kwalitatief en kwantitatief voldoende instroom van werknemers in de bouwnijverheid.	€82.696,93
A-4 n.v.t.	€
A-5 n.v.t.	€
A-6 n.v.t.	€
A-7 n.v.t.	€
A-8 n.v.t.	€
S-1 n.v.t.	€
S-2 n.v.t.	€
S-3 n.v.t.	€
S-4 n.v.t.	€
Subsidie totaal:	€114.160,93

* Het subsidietotaalbedrag wordt vastgesteld op basis van de combinatie van het overschot van ROP NL en het tekort van ROP-Zuid. In het subsidiebedrag is verdisconteerd de bijdrage van € 1.000,00 per geslaagde leerling metselen, timmeren en dakdekken niveau 3. Deze 22 leerlingen hebben op een ROP-restauratieproject een stage- en/of opleidingsplek gehad.

Ter identificatie

16-3-2018
Datum

Paraaf